

FOR 1995-05-05 nr 408: Forskrift om vern av miljøet i Antarktis.

DATO: FOR-1995-05-05-408
DEPARTEMENT: MD (Miljøverndepartementet)
AVD/DIR: Kulturminneavd.
PUBLISERT: Avd I 1995 526
IKRAFTTREDELSE: 1995-05-05
SIST-ENDRET: FOR-2006-12-15-1430 fra 2007-01-01
ENDRER:
GJELDER FOR: Antarktis
HJEMMEL: LOV-1930-02-27-3-§7

INNHold

Forskrift om vern av miljøet i Antarktis.

Kapittel 1. Formål og virkeområde

- § 1. Formål
- § 2. Virkeområde
- § 3. Forholdet til andre staters myndighetsutøvelse

Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser

- § 4. Generelt om virksomhet i Antarktis
- § 5. Forbud mot utvinning av mineralressurser
- § 6. Inspeksjoner
- § 7. Nødsituasjoner
- § 8. Rapporteringsplikt

Kapittel 3. Melding om virksomhet og miljøkonsekvensvurderinger

- § 9. Meldeplikt
- § 10. Foreløpig konsekvensvurdering
- § 11. Fullstendig konsekvensvurdering
- § 12. Pålegg om endringer i, utsettelse av og forbud mot virksomhet
- § 13. Overvåkning og tiltak ved uforutsette virkninger

Kapittel 4. Vern av flora og fauna

- § 14. Vern av naturlig forekommende flora og fauna
- § 15. Innførsel av plante- og dyrearter og mikroorganismer

Kapittel 5. Håndtering av forurensning og avfall

- § 16. Virkeområde
- § 17. Fjerning av avfall fra Antarktis
- § 18. Forbud mot utslipp av miljøskadelige stoffer og produkter
- § 19. Lagring av avfall
- § 20. Opprensning på avfallsplasser og byggeplasser
- § 21. Kontroll og journalføring av avfallshåndtering

Kapittel 6. Forurensning fra skip

- § 22. Virkeområde
- § 23. Utslipp av kloakk
- § 24. Beredskapsplan...

Kapittel 7. Spesielle verneområder og forvaltningsområder

- § 25. Spesielle verneområder
- § 26. Spesielle forvaltningsområder
- § 27. Historiske steder og kulturminner

Kapittel 8. Særskilte bestemmelser

- § 28. Dispensasjon
- § 29. Tilsyn
- § 30. Klageadgang

- § 31. Forsikring for redningsutgifter
 - § 32. Straffereaksjoner
 - § 33. Ikrafttredelse og endring
-

Forskrift om vern av miljøet i Antarktis.

Fastsatt ved kgl.res. 5. mai 1995 med hjemmel i lov av 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvetøya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m. § 7. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret ved forskrift 15 des 2006 nr. 1430.

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å verne miljøet i Antarktis og dets avhengige og tilknyttede økosystemer, bevare Antarktis' egenverdi, herunder villmarkskarakter og estetiske verdier, og å opprettholde områdets verdi for vitenskapelig forskning. Dette skal være grunnleggende hensyn i planlegging og gjennomføring av all virksomhet i Antarktis.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for Antarktis definert til området syd for 60 ° sydlig bredde.

Forskriften gjelder for hele Antarktis for;

- a) norske statsborgere
- b) norske juridiske personer
- c) norske skip og luftfartøy
- d) utlendinger bosatt i Norge
- e) utlendinger som er medlem av eller ansvarlig for organisering av ekspedisjon til Antarktis som er organisert i Norge eller som utgår fra Norge direkte til Antarktis.

Forskriften gjelder dessuten i Dronning Maud Land og på Peter I's øy for enhver som oppholder seg der eller er ansvarlig for virksomhet der, jf § 9.

Forskriften skal likevel ikke anvendes overfor de som oppholder seg i Antarktis som del av en ekspedisjon organisert av en annen stat som har tilsvarende bestemmelser og er tilsluttet Miljøprotokollen til Antarktistraktaten, eller som er ansvarlig for organiseringen av en slik ekspedisjon.

§ 3. Forholdet til andre staters myndighetsutøvelse

Rettsforfølgning for brudd på denne forskrift kan bare finne sted etter samtykke fra Utenriksdepartementet i tilfeller hvor;

- a) handlingen er begått av en person som ikke er norsk statsborger eller bosatt i Norge, eller
- b) handlingen er begått utenfor Dronning Maud Land eller Peter I's øy.

Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser

§ 4. Generelt om virksomhet i Antarktis

Virksomheter i Antarktis skal planlegges og gjennomføres slik at virkninger på miljøet i Antarktis og avhengige og tilknyttede økosystemer blir minst mulig, og områdets verdi for forskning bevares. Det skal herunder unngås at virksomhet medfører:

- virkning på klima eller værmønster,
- virkning på luft- eller vannkvalitet,
- endringer i det atmosfæriske, terrestriske, glasiøle, limnisk eller marine miljø,
- endringer i utbredelse, forekomst eller produktivitet til arter eller bestander av dyr og planter,
- risiko for sårbare eller truede arter eller bestander av slike arter, eller
- risiko for skader på områder av biologisk, vitenskapelig, historisk eller etnisk betydning, eller av betydning for villmarkskarakteren,
- skade eller annen forringelse av historiske steder og kulturminner.

§ 5. Forbud mot utvinning av mineralressurser

Enhver aktivitet med tilknytning til mineralressurser med unntak av forskning er forbudt.

Norsk Polarinstittutt avgjør i det enkelte tilfelle hva som er forskning.

§ 6. Inspeksjoner

Observatører oppnevnt av konsultative parter og konsultative møter under Antarktistraktaten skal ha full adgang til alle deler av stasjoner, installasjoner, utstyr, skip og fly som etter Antarktistraktaten er åpne for inspeksjon.

§ 7. Nødsituasjoner

Bestemmelsene i denne forskrift gjelder ikke nødsituasjoner. Det anses å være nødsituasjon hvis sikkerheten til menneskeliv, skip, luftfartøyer, utstyr av stor verdi eller naturmiljøet er truet.

De tiltak som er iverksatt i en nødsituasjon skal snarest meldes til Norsk Polarinstitut.

§ 8. Rapporteringsplikt

Den ansvarlige for virksomheten plikter å utarbeide rapporter om virksomhet og bruk av tillatelser gitt i medhold av denne forskrift, herunder en sluttrapport ved endt virksomhet. Norsk Polarinstitut kan gi nærmere retningslinjer om rapporteringsplikten.

Kapittel 3. Melding om virksomhet og miljøkonsekvensvurderinger

§ 9. Meldeplikt

Virksomhet i henhold til forskningsprogrammer, turisme og all annen planlagt virksomhet i Antarktis skal meldes til Norsk Polarinstitut senest 1 år før virksomhet tenkes igangsatt. Det samme gjelder også planer om enhver ikke tidligere meldt endring i virksomhet. Instituttet kan i det enkelte tilfelle godta en kortere frist.

Meldingen skal inneholde opplysninger om hvem som er ansvarlig for virksomheten, virksomhetens omfang, herunder en foreløpig konsekvensvurdering, jf § 10, og hvilken teknologi og tiltak som vil bli benyttet for å begrense eventuelle skadelige virkninger. Norsk Polarinstitut kan gi utfyllende regler om hvilke opplysninger og vurderinger en melding skal inneholde.

§ 10. Foreløpig konsekvensvurdering

Enhver som ønsker å starte opp planlagt virksomhet i Antarktis skal utarbeide en foreløpig konsekvensvurdering, med mindre en fullstendig konsekvensvurdering blir igangsatt etter § 11.

En foreløpig konsekvensvurdering skal inneholde;

- a) en beskrivelse av den foreslåtte virksomhet, herunder virksomhetens formål, plassering, varighet, intensitet, bruk av transportmidler, oppryddingsplaner og eventuelle virkninger på miljøet, samt
- b) en vurdering av alternativer til den foreslåtte virksomhet og eventuelle virkninger slik virksomhet kan ha, herunder vurdering av den samlede virkning på bakgrunn av eksisterende og kjente planlagte virksomheter.

§ 11. Fullstendig konsekvensvurdering

Dersom en foreløpig konsekvensvurdering viser, eller dersom Norsk Polarinstitut fastslår at en foreslått virksomhet sannsynligvis vil ha mer enn en ubetydelig eller kortvarig virkning på miljøet, skal den ansvarlige for virksomheten utarbeide en fullstendig konsekvensvurdering. Konsekvensvurderingen skal ha en form som gjør den egnet for offentlig behandling.

En fullstendig konsekvensvurdering skal inneholde:

- a) en beskrivelse av den foreslåtte virksomhet, herunder virksomhetens formål, plassering, varighet og intensitet, og eventuelle alternativer til virksomheten, herunder alternativet å avbryte arbeidet, og konsekvenser av slike alternativer,
- b) en beskrivelse av miljøets referansetilstand i utgangspunktet som de forutsette endringene skal sammenlignes med, og en prognose over miljøets fremtidige referansetilstand dersom den foreslåtte virksomhet ikke gjennomføres,
- c) en beskrivelse av de metoder og data som er benyttet for å forutsi virkningene av den foreslåtte virksomhet,
- d) anslag av art, grad, varighet og intensitet av de sannsynlige direkte virkninger av den foreslåtte virksomhet,
- e) vurdering av mulige indirekte eller sekundære virkninger av den foreslåtte virksomhet,
- f) vurdering av den kumulative virkning på miljøet, herunder virkningen på de enkelte arter og økosystemet på kort og lang sikt, av den foreslåtte virksomhet på bakgrunn av eksisterende virksomheter og andre kjente planlagte virksomheter,
- g) beskrivelse av tiltak, herunder overvåkingsprogrammer, som kan treffes for å begrense eller dempe effektene av den foreslåtte virksomhet og oppdage uforutsette virkninger, og som kunne sørge

for tidlig varsling av eventuelle skadevirkninger av virksomheten i tillegg til å håndtere ulykker på en rask og effektiv måte,

h) beskrivelse av uunngåelig virkning av den foreslåtte virksomhet,

i) vurdering av virkningen av den foreslåtte virksomhet for gjennomføringen av vitenskapelig forskning og andre eksisterende bruksområder og verdier,

j) en beskrivelse av kunnskapshull og usikkerhet knyttet til innsamling av den informasjon som er påkrevd i henhold til denne paragraf,

k) et populært beskrivende sammendrag av den informasjon som er gitt i henhold til denne paragraf, og

l) navn og adresse til den person eller organisasjon som har utført den fullstendige vurdering av miljøkonsekvensene.

§ 12. Pålegg om endringer i, utsettelse av og forbud mot virksomhet

Norsk Polarinstitut kan gi pålegg om endringer i virksomhet, utsette virksomheten eller helt forby den dersom iverksettelse av virksomheten vil eller kan føre til virkninger på miljøet i Antarktis eller avhengige eller tilknyttede økosystemer som er i strid med forskriftens formål, bestemmelsene i denne forskrift eller bestemmelser gitt i medhold av forskriften, eller internasjonale vedtak, anbefalinger og rekommandasjoner som er besluttet av partene i antarktistraktatsystemet. Det samme gjelder ved melding om endring i virksomhet.

Norsk Polarinstitut kan kreve virksomhet eller endring i virksomhet utsatt dersom det er nødvendig for å sikre at en konsekvensvurdering blir gjennomført i samsvar med regler som Norge har sluttet seg til ved mellomfolkelig overenskomst, jf § 10 og § 11.

Dersom igangsatt virksomhet viser seg å medføre uforutsette virkninger på miljøet i Antarktis eller avhengige og tilknyttede økosystemer, kan Norsk Polarinstitut kreve endringer i virksomheten, utsette virksomheten eller helt forby den dersom det er nødvendig for å motvirke eller begrense de uforutsette virkningene.

§ 13. Overvåkning og tiltak ved uforutsette virkninger

Den ansvarlige for virksomhet som er underlagt krav om fullstendig konsekvensvurdering plikter å gjennomføre regelmessig og effektiv overvåkning av miljøet for å:

- vurdere virkninger av pågående virksomhet, herunder verifisering av forutsette virkninger, og
- legge forholdene til rette for tidlig oppdagelse av mulige uforutsette virkninger.

Dersom det under virksomhet avdekkes uforutsette virkninger for miljøet plikter den ansvarlige for virksomheten uten opphold å varsle Norsk Polarinstitut, og foreta endringer i virksomhetene som er nødvendig for å motvirke skadene.

Kapittel 4. Vern av flora og fauna

§ 14. Vern av naturlig forekommende flora og fauna

Innsamling eller skadelig påvirkning av flora og fauna, herunder skadelig ferdsel, i Antarktis er forbudt.

Norsk Polarinstitut kan gi tillatelse til innsamling eller fangst i samsvar med regler Norge har sluttet seg til ved mellomfolkelig overenskomst.

§ 15. Innførsel av plante- og dyrearter og mikroorganismer

Innførsel av plante- eller dyrearter kan bare foretas i henhold til tillatelse gitt av Norsk Polarinstitut etter regler Norge har sluttet seg til ved mellomfolkelig overenskomst. Innførsel av hunder er forbudt.

Import av matvarer omfattes ikke av 1. ledd, så lenge importen skjer under betryggende kontroll.

Norsk Polarinstitut kan gi nærmere regler for å hindre innførsel av miljøorganismer som ikke forekommer i den naturlige flora og fauna.

Kapittel 5. Håndtering av forurensning og avfall

§ 16. Virkeområde

Kapittel 5 gjelder for all virksomhet som ikke omfattes av kapittel 6.

§ 17. Fjerning av avfall fra Antarktis

Det er forbudt å etterlate avfall i Antarktis.

Forbudet gjelder ikke dersom avfallet kan brennes i forbrenningsovn, uten miljøskadelige utslipp. Norsk Polarinstitut kan gi nærmere retningslinjer for slik burning.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan Norsk Polarinstitut gi dispensasjon fra 1. ledd.

§ 18. *Forbud mot utslipp av miljøskadelige stoffer og produkter*

Det er forbudt å slippe ut stoffer eller produkter som kan skade miljøet i Antarktis.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan Norsk Polarinstitut gi dispensasjon fra 1. ledd.

§ 19. *Lagring av avfall*

Alt avfall som senere skal fjernes, forbrennes eller disponeres på annen måte i Antarktis, jf § 17, skal lagres på en slik måte at spredning eller utslipp til miljøet forhindres.

§ 20. *Opprensning på avfallsplasser og byggeplasser*

Tidligere og nåværende avfallsplasser og forlatte byggeplasser skal renskes opp av vedkommende som produserte avfallet og brukeren av plassen. Norsk Polarinstitut kan gi dispensasjon dersom det vil medføre større skadevirkning på miljøet å fjerne avfallet enn å la det bli værende.

Norsk Polarinstitut kan pålegge den ansvarlige for virksomheten å renske opp innen en angitt frist. Dersom pålegget ikke etterkommes, kan Norsk Polarinstitut sørge for opprensning, og kreve utgiftene dekket av den ansvarlige for virksomheten.

Norsk Polarinstitut kan kreve at det stilles sikkerhet til dekning av opprenskingsutgiftene. Slik sikkerhet kan kreves på ethvert tidspunkt.

§ 21. *Kontroll og journalføring av avfallshåndtering*

Avfall skal håndteres og journalføres i samsvar med et klassifikasjonssystem utarbeidet av Norsk Polarinstitut.

Hver virksomhet i Antarktis skal ha en ansvarlig for avfallshåndteringen. Den ansvarlige skal gjennomgå opplæring som er godkjent av Norsk Polarinstitut.

Kapittel 6. Forurensning fra skip

§ 22. *Virkeområde*

Dette kapittel gjelder med de begrensninger som følger av § 2, for virksomhet drevet fra ethvert fartøy i sjøen.

§ 23. *Utslipp av kloakk*

Skip som er sertifisert til å frakte mer enn 10 personer har forbud mot å slippe ut kloakk i sjøen innenfor en avstand av 12 nautiske mil fra land eller isbremmer, med mindre det i urimelig grad vil påvirke virksomheten i Antarktis.

Kloakk lagret i oppsamlingstank som slippes ut utenfor denne avstanden skal slippes ut gradvis og skipet skal ha en fart på minst 4 knop hvis mulig.

Norsk Polarinstitut kan kreve at det føres journal over kloakkutslipp.

Dersom den ansvarlige for virksomheten engasjerer skip med fremmed flagg i sin virksomhet i Antarktis, plikter han å sørge for at skipet oppfyller denne bestemmelsen.

Dispensasjon fra bestemmelsene kan gis dersom det foreligger særskilte grunner.

§ 24. *Beredskapsplan*

Norsk Polarinstitut kan gi regler om beredskapsplaner for skip, herunder pålegge skip å utarbeide slike planer.

Kapittel 7. Spesielle verneområder og forvaltningsområder

§ 25. *Spesielle verneområder*

Områder kan utpekes som spesielle verneområder for å verne særegne miljømessige, vitenskapelige, historiske, estetiske verdier eller dets villmarkskarakter, enhver kombinasjon av slike verdier, eller pågående eller planlagt vitenskapelig forskning.

Den som planlegger opphold i Antarktis har plikt til å gjøre seg kjent med hvilke områder som er utpekt til spesielle verneområder.

For å gå inn i eller engasjere seg i virksomhet innenfor spesielle verneområder kreves det tillatelse utstedt av Norsk Polarinstitut. Tillatelsen angir vilkår for oppholdet.

Under oppholdet i verneområdet plikter innehaveren av tillatelsen å ha med seg en kopi av tillatelsen.

§ 26. Spesielle forvaltningsområder

Områder der det foregår virksomhet eller der det i fremtiden kan komme til å foregå virksomhet kan utpekes til spesielle forvaltningsområder for å bistå med planlegging og koordinering av virksomheter, unngå potensielle konflikter, styrke samarbeid med utenlandsk virksomhet eller begrense de miljømessige konflikter mest mulig.

Den som planlegger opphold i Antarktis har plikt til å gjøre seg kjent med hvilke områder som er utpekt til spesielle forvaltningsområder.

Dersom man skal inn i et spesielt forvaltningsområde må man overholde de regler som Norge har sluttet seg til ved mellomfolkelig overenskomst, herunder regler om adkomst til området, opphold og virksomhet. Opplysningene gis av Norsk Polarinstitut.

§ 27. Historiske steder og kulturminner

Historiske steder og kulturminner som er registrert i henhold til mellomfolkelig overenskomst som Norge har sluttet seg til, skal ikke skades, fjernes eller ødelegges.

Dersom et historisk sted eller kulturminne er utpekt som spesielt verneområde eller spesielt forvaltningsområde gjelder §§ 25 eller 26 i tillegg til 1. ledd.

Bestemmelsene i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner for så vidt gjelder utførsel, innførsel og tilbakeføring av ulovlig utførte kulturgjenstander § 23a - § 23f, får anvendelse så langt de passer.

0 Endret ved forskrift 15 des 2006 nr. 1430 (i kraft 1 jan 2007.)

Kapittel 8. Særskilte bestemmelser

§ 28. Dispensasjon

Norsk Polarinstitut kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskrift når særlige grunner foreligger og det ikke er i strid med formålet for forskriften.

§ 29. Tilsyn

Norsk Polarinstitut eller den det bemyndiger skal føre tilsyn med gjennomføringen av denne forskrift.

Tilsynsmyndigheten skal ha fri adgang til alle installasjoner, transportmidler og områder hvor det foregår virksomhet som omfattes av denne forskrift.

§ 30. Klageadgang

Vedtak fattet av Norsk Polarinstitut kan påklages til Miljøverndepartementet etter reglene i lov om behandlingssåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967.

§ 31. Forsikring for redningsutgifter

Den ansvarlige for virksomheten må sørge for tilstrekkelig forsikring, eventuelt stille likeverdig garanti for utgifter av enhver art som påføres offentlig myndighet eller andre i forbindelse med søk, redningsaksjon eller syketransport som må gjennomføres i tilknytning til virksomhet i Antarktis.

Forsikringen eller garantien skal dekke slike utgifter uten hensyn til om det er utvist uaktsomhet av den ansvarlige for virksomheten, personer i hans tjeneste eller turdeltakere.

Norsk Polarinstitut fastsetter forsikringssummens eller garantiens størrelse.

§ 32. Straffereaksjoner

Den som forsettelig eller uaktsomt overtrer denne forskrift eller forbud eller pålegg gitt i medhold av den, straffes med bøter eller fengsel i inntil ett år eller begge deler.

§ 33. Ikrafttredelse og endring

Denne forskrift trer i kraft straks. Ekspedisjoner som skal til Antarktis innen ett år fra ikrafttredelsen skal følge forskriften i størst mulig grad.

Miljøverndepartementet kan gjøre endringer i forskriften.